

De Raad van de Gemeente Almelo:

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders;

Besluit:

1. Het beleidsdocument "Almelo Circulair 2050" vast te stellen, met als belangrijkste punten:
 - A. De gemeente Almelo onderschrijft de nationale ambities om in 2050 volledig circulair te zijn;
 - B. De gemeente Almelo neemt Ambitieniveau 2 aan op iedere pijler;
 - C. De gemeente Almelo start met gerichte activiteiten per pijler als eerste stap, om als organisatie en maatschappij te leren werken in een circulaire economie;
 - D. Het op termijn ontwikkelen van Uitvoeringsprogramma's op iedere pijler.

Gedaan in de openbare vergadering van 30 september 2025,

de griffier,

de burgemeester,

drs. J.W. Scherpenzeel

R.T.A. Korteland

Naam: T. Bruins Slot
Datum: 6 mei 2025
Team/teamonderdeel: ADV Advies

Voorstel aan de raad

Onderwerp
Portefeuillehouder

Almelo Circulair 2050
G.J. Overmeen-Bakhuis

Samenvatting raadsvoorstel

Almelo wil zich voorbereiden op een toekomst waarin grondstoffen schaarser en duurder gaan worden en Nederland overgaat op een ander economisch systeem: van de huidige lineaire economie naar een duurzame circulaire economie. Startpunt voor de transitie naar een circulaire economie in Almelo is het beleidsdocument 'Almelo Circulair 2050'. Hiermee spreekt Almelo de ambitie uit om in 2050 een volledig circulaire gemeente te zijn.

Voorgesteld raadsbesluit

1. Het beleidsdocument "Almelo Circulair 2050" vast te stellen, met als belangrijkste punten:
 - A. De gemeente Almelo onderschrijft de nationale ambities om in 2050 volledig circulair te zijn;
 - B. De gemeente Almelo neemt Ambitieniveau 2 aan op iedere pijler;
 - C. De gemeente Almelo start met gerichte activiteiten per pijler als eerste stap, om als organisatie en maatschappij te leren werken in een circulaire economie;
 - D. Het op termijn ontwikkelen van Uitvoeringsprogramma's op iedere pijler.

Inleiding

In 2015 heeft de Europese Commissie een actieplan en pakket van wetgeving ontwikkeld om de transitie naar een circulaire economie te versnellen. Dit heeft zich in Nederland vertaald in het Rijksbrede programma circulaire economie. Hierin is onder andere de ambitie opgenomen dat Nederland in 2030 50% minder primaire grondstoffen gebruikt, om zo een eerste stap te zetten richting een volledig circulair Rijk in 2050. Om deze doelstellingen te halen, is er ook een gemeentelijke inzet nodig. Hiertoe is het beleidsdocument "Almelo Circulair 2050" opgesteld. Met deze beleidsvisie geven we onze gemeente richting in het bereiken van een circulaire economie.

De beleidsvisie richt zich op vijf pijlers. De pijlers beschrijven elk een ander gebied waar gemeentelijke taken liggen op het gebied van circulariteit. De pijlers zijn als volgt opgesteld:

- Pijler 1: Gemeentelijke inkoop van goederen, diensten en werken. De gemeente als consument.
- Pijler 2: Circulaire economie in de openbare ruimte. De gemeente als ontwerper, vormgever, inrichter en beheerder van de openbare ruimte.
- Pijler 3: Circulaire economie in het bestemmen en tot ontwikkeling brengen van gebieden. De gemeente als sturende factor.
- Pijler 4: Inwoners en huishoudens. De gemeente als katalysator.
- Pijler 5: Bedrijven en organisaties die actief zijn binnen de gemeente Almelo. De gemeente als stimulator.

Deze vijf pijlers fungeren als speerpunten waarmee we de eerste stappen gaan zetten naar een circulaire economie. Voor elke pijler is er een aanbevolen ambitieniveau 2 opgenomen. Dit betekent dat we als gemeente Almelo circulaire producten, diensten en werken aanmoedigen, en een stimulerende en faciliterende rol innemen.

Daarnaast zijn er voor elke pijler activiteiten voorgesteld. Deze activiteiten dienen als eerste stap voor de gemeente Almelo richting een circulaire economie. De activiteiten zijn bedoeld als pilots waarmee we als organisatie kunnen leren omgaan met het werken in een circulaire economie. De ervaringen die worden opgedaan tijdens de pilotprojecten vormen belangrijke input voor de te ontwikkelen uitvoeringsprogramma's.

Beoogd effect

Het beoogde effect van dit beleidsdocument is om de gemeente Almelo voor te bereiden op een toekomst waarin grondstoffen schaarser gaan worden, en Nederland over moet naar een ander economisch systeem: van de lineaire economie naar een circulaire economie. Op deze manier kunnen ondernemers, inwoners maar ook de organisatie zelf veerkrachtig en toekomstbestendig blijven functioneren.

Argumenten voor

1.1 De doelstelling om in 2050 een circulaire gemeente te zijn, sluit aan bij de Rijksdoelstellingen.

De Rijksoverheid heeft zich geconformeerd aan de doelstelling om in 2050 volledig circulair te zijn. Door lokaal deze doelstelling over te nemen, sluit de gemeente Almelo aan bij de nationale doelstellingen op het gebied van duurzaamheid, grondstoffengebruik en milieubescherming.

1.2 Een circulaire economie levert een positieve bijdrage aan gemeentelijke opgaven.

Verschillende gemeentelijke opgaven, zoals woningbouw, energietransitie en klimaatdoelstellingen hebben raakvlakken met circulair werken. Circulair werken kan een positieve impact hebben op deze opgaven.

1.3 De vijf pijlers sluiten aan bij de regionale inzet op circulair beleid.

Regionaal is in de Twentse MDA-samenwerking (Milieu, Duurzaamheid en Afval) een regionaal koersdocument circulaire economie opgesteld (Int – 2493772). Hierin zijn de vijf pijlers voor gemeentelijk circulariteitsbeleid uitgewerkt. Door dezelfde pijlers in het gemeentelijke beleid over te nemen, wordt regionale samenwerking binnen de pijlers beter mogelijk. Regionale samenwerking is van groot belang voor het optimaal benutten van grondstoffen, materialen en producten.

1.4 Het ambitieniveau 2 past bij gemeentelijke aanpak.

Met ambitieniveau 2 zetten we stappen vooruit in het circulaire werken, waarbij ambitieniveau 2 goed inpasbaar is in de huidige organisatie.

1.5 De activiteiten passen bij de fase van de grondstoffentransitie waar de gemeente nu in zit.

De verandering van een lineaire naar een circulaire economie is een complexe transitie. Een dergelijke transitie is niet maakbaar en via een stappenplan te realiseren. Deze transitie is wel te sturen of te versnellen. Daar zijn experimenteerruimte, tijd voor reflectie en aanpassingsmogelijkheden voor nodig. Door te starten met een pilotfase krijgt de organisatie de mogelijkheid om dit te doen.

Kanttekeningen

1.1 Het gekozen ambitieniveau is niet het hoogst haalbare.

Er is een mogelijkheid om te kiezen voor een hoger ambitieniveau voor enkele of alle pijlers. Dit gaat echter gepaard met hogere kosten, meer activiteiten en vraagt om meer capaciteit in de organisatie.

1.2 Er is nog onvoldoende expertise en ervaring met circulair werken.

Voor de uit te voeren pilots moet expertise eenmalig worden ingehuurd om de projecten circulair uit te kunnen voeren. Deze ingehuurde expertise kan de organisatie helpen ontwikkelen in circulair werken om dit in de toekomst zelfstandig te kunnen doen.

1.3 Circulaire doelstellingen zijn op dit moment niet verplicht of bindend voor gemeenten.

Op dit moment bestaat er geen verplichtende wetgeving die gemeenten ertoe dwingt om circulair te werken. Gemeenten zijn echter wel gebonden aan de doelstellingen uit het Klimaatakkoord. Deze doelstellingen zijn alleen haalbaar met een circulaire transitie.

1.4 Na 2026 is het nog onzeker of er middelen beschikbaar zijn voor de uitvoering van de uitvoeringsprogramma's.

De dekking voor het doorlopen van pilotprojecten en de genoemde activiteiten worden gedekt uit het programmabudget voor Klimaat en Milieu. Dit programma loopt tot en met 2026. Na afloop van het programma is de dekking voor circulaire projecten onzeker. In de ontwikkeling van de uitvoeringsprogramma's wordt hier rekening mee gehouden.

Kosten, opbrengsten en dekking

Voor de begeleiding van projecten moet mogelijk expertise worden ingehuurd. Daarnaast is er mogelijk een extra bijdrage nodig als dekking voor meerkosten van pilotprojecten. Hiervoor is budget gereserveerd uit het budget van Programma Klimaat en Milieu à 50.000 euro in 2025 en 2026.

Vervolg

Na vaststelling van het beleidsdocument, worden de pilotprojecten gekozen en vorm gegeven. Deze projecten worden tot eind 2026 uitgevoerd en daarna geëvalueerd voor het vormen van uitvoeringsprogramma's.

Bijlagen

1. Almelo Circulair 2050 (Int – 2492219)
2. Regionaal koersdocument "Circulaire economie voor Twentse gemeenten" (Int – 2493772)

Burgemeester en Wethouders van Almelo, _____

de secretaris,
J.H. Dijkstra

de burgemeester,
R.T.A. Korteland